

Jakość życia, sprawność funkcjonalna oraz występowanie ryzyka depresji u kobiet po 60 roku życia mieszkających w domach opieki społecznej i samodzielnie

The quality of life, functional efficiency and the risk of depression in women aged over 60 living in nursing homes and alone

Justyna Traczyk, Patrycja Kędzia, Anna Skrzek

Katedra Fizjoterapii i Terapii Zajęciowej w Dysfunkcjach Narządu Ruchu, Zakład Diagnostyki w Dysfunkcjach Narządu Ruchu Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Streszczenie

Wstęp. Prognozy demograficzne prowadzone dla Polski jednoznacznie przewidują zwiększenie się odsetka osób w wieku podeszłym wraz z upływem lat. Zmiany zachodzące w organizmie mogą prowadzić do stanów depresyjnych, zmniejszenia aktywności fizycznej oraz do obniżenia poczucia własnej wartości. **Cel.** Celem niniejszej pracy była ocena stanu funkcjonalnego, ryzyka depresji oraz jakości życia starszych kobiet zamieszkujących Domy Pomocy Społecznej oraz mieszkających samodzielnie. **Materiał i metody.** Grupę badaną stanowiły kobiety w wieku powyżej 65 lat, zamieszkujące Domy Pomocy Społecznej (35 osób) oraz mieszkające samodzielnie (30 osób) na terenie Wrocławia. W badaniach wykorzystano kwestionariusz MMSE (Minimal State Examination, który pozwolił wykluczyć z badań osoby z otępieniem. Do oceny stanu funkcjonalnego senierek wykorzystano skalę GARS (Groningen Activity Restriction Scale), zaś występowanie ryzyka depresji określono przy pomocy skali GDS (Geriatric Depression Scale). Kwestionariusz WHOQOL-BREF posłużył do oceny jakości życia wśród badanej grupy. **Wyniki.** Miejsce zamieszkania badanych senierek istotnie różnicuje ich ryzyko depresji, stan funkcjonalny oraz subiektywną ocenę jakości życia. Ryzyko depresji częściej występowało u pensjonariuszek Domów Pomocy Społecznej (DPS: 6,31 pkt, DOM: 4,36 pkt), również ich stan funkcjonalny był gorszy (DPS: 33,29 pkt, DOM: 23,33 pkt). Pensjonariuszki DSP gorzej oceniały jakość swojego życia w porównaniu z kobietami mieszkającymi samodzielnie (DPS: 92,53 pkt, DOM: 80,63 pkt). Ujemne związki w obu badanych grupach, wykazano pomiędzy ryzykiem depresji w skali GDS a oceną jakości życia WHOQOL-BREF (DPS: -0,73, DOM: -0,76). **Wnioski.** Wyniki badań wskazują na konieczność łączenia działań poprawiających sprawność funkcjonalną i emocjonalną seniorów, które mają silny związek z satysfakcją życia. (Gerontol Pol 2016; 24: 32-39)

Słowa kluczowe: depresja, osoby starsze, jakość życia

Abstract

Introduction. Demographic forecasts conducted for Poland predict unambiguously that there will be more and more people on earth. All changes which have taken place in a human body can lead to depression, a decrease both in physical activity and self-esteem. **Aim.** The aim of the thesis was to evaluate the functional status, the risk of depression and the quality of life of older women living in social welfare houses and those living alone. **Material and methods.** The study group consisted of women aged over 65 living in Social Welfare Houses (35) and living alone (30) in Wrocław. In the study used a questionnaire MMSE (Mini Mental State Examination, which allowed to exclude from the study the person with dementia. To assess the functional status of seniors the Authors used GARS (Groningen Activity Restriction Scale) scale and the incidence of depression risk was determined using a GDS (Geriatric Depression Scale). WHOQOL-BREF questionnaire was used to assess quality of life in the study group. **Results.** These observations have shown that the place of residence of the surveyed seniors significantly differentiates their risk of depression, functional status and subjective assessment of their quality of life. The risk of depression often occurred in residential Social Welfare Homes (DPS = 6.31 points; DOM = 4.36 points), also their functional status was worse (DPS = 33.29 points; HOUSE = 23.33 points) and at the same time they evaluated their quality of life worse in comparison with females living alone (mean score overall total was equal in both study groups of women, respectively DPS = 92.53 points, DOM = 80.63 points). The strongest, negative correlations in both groups of seniors proved to occur between the risk of depression measured using the GDS scale and the quality of life assessment WHOQOL-BREF (DPS $r = -0.73$; DOM $r = -0.76$). (Gerontol Pol 2016; 24: 32-39)

Keywords: depression, elderly, quality of life